

AH-104

April-2024

B.Ed., Sem.-II

B-112 : Psychology

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો :

14

- (1) જુથ ચર્ચા પદ્ધતિના લાભાલાભ સવિસ્તાર જણાવો.
- (2) અધ્યાપન સૂત્રોનો અર્થ જણાવી, શિક્ષણમાં તેનો અસરકારક વિનિયોગ કઈ રીતે થઈ શકે તે જણાવો.

અથવા

- (1) નિદર્શન પદ્ધતિના લાભાલાભ જણાવો.
- (2) એકમ પાઠ આયોજન એટલે શું ? એકમ આયોજન અને પાઠ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

2. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો :

14

- (1) અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યક્રમ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- (2) આદર્શ પ્રશ્નપત્રના લક્ષણોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

અથવા

- (1) મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના, હેતુઓ અને મહત્ત્વ જણાવો.
- (2) ઈન્ટર્નશિપનો અર્થ શું છે ? શિક્ષક માટે તેનું મહત્ત્વ સમજાવો.

3. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો :

14

- (1) સાયકોલોજી ક્લબનો અર્થ શું છે ? સાયકોલોજી ક્લબના કાર્યો અને ફાયદાઓ સમજાવો.
- (2) શાળા શૈક્ષણિક સંસ્થામાં મનોવિજ્ઞાન લેબ/રૂમના મહત્ત્વનો ઉલ્લેખ કરો.

અથવા

- (1) જૂથ ચર્ચાનો અર્થ શું છે ? વર્ગખંડમાં જૂથ ચર્ચાના ફાયદાઓને વિગતવાર સમજાવો.
- (2) વર્ગખંડમાં મનોવિજ્ઞાન વિષયના શિક્ષણમાં તેના ઉપયોગો સાથે ઓડિયો અને વિઝ્યુઅલ શિક્ષણ સાધનનો ઉલ્લેખ કરો.

4. નીચેના કોઈપણ એક પ્રશ્નસમૂહનો જવાબ આપો :

14

- (1) આદર્શ પાઠ્યપુસ્તકની વિશેષતાઓ જણાવો. ધોરણ-12ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની સમીક્ષા કરો.
- (2) બ્લુ પ્રિન્ટનો અર્થ જણાવી તેના લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

- (1) સંરક્ષણ પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો, કોઈપણ ત્રણ પ્રકારોને ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (2) સમસ્યા ઉકેલની વ્યાખ્યા આપી તેના સોપાનોની સમજૂતી આપો.

5. નીચે આપેલા કુલ 12 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 7 પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

14

- (1) વિકૃતભયના પ્રકારો જણાવો.
- (2) વર્ગખંડમાં વિદ્યાર્થીની ભાવનાત્મક સુખાકારી પર હકારાત્મક મજબૂતીકરણની શું અસર થઈ શકે છે ?
- (3) અનિવાર્ય વિચાર દબાણ કોને કહેવાય ?
- (4) મેમરી રિકોલ સુધારવા માટેની કેટલીક વ્યૂહરચના શું છે ?
- (5) બોધનનો અર્થ જણાવો.
- (6) પુરસ્કાર અને માન્યતા પ્રેરણાને કેવી રીતે અસર કરે છે ?
- (7) પ્રેરણાને કયા પરિબલો પ્રભાવિત કરે છે ?
- (8) સમસ્યા એટલે શું ?
- (9) અસાધારણ વર્તન કોને ગણવામાં આવે છે ?
- (10) અલગોરીધમ કોને કહેવાય ?
- (11) વ્યાખ્યાન પદ્ધતિ સાથે સંકળાયેલી મર્યાદાઓ અથવા પડકારો શું છે ?
- (12) બ્લુ પ્રિન્ટનું શું મહત્ત્વ છે ?

AH-104

April-2024

B.Ed., Sem.-II

B-112 : Psychology

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. Give answer of any **ONE GROUP** of questions :

14

- (1) Explain the advantages & limitations of group discussion method.
- (2) Explain the meaning of teaching formulae and how they can be effectively used in education.

OR

- (1) State the advantages & limitations of demonstration method.
- (2) What is unit lesson planning ? Distinguish between unit planning and lesson planning.

2. Give answer of any **ONE GROUP** of questions :

14

- (1) Explain the difference between Curriculum and Syllabus.
- (2) Discuss in detail the characteristics of an ideal question paper.

OR

- (1) Explain the concept, objectives and importance of evaluation.
- (2) What does internship mean ? Explain its importance for a teacher.

3. Give answer of any **ONE GROUP** of questions :

14

- (1) What is the meaning of Psychology Club ? Explain the functions and advantages of Psychology Club.
- (2) Mention the importance of Psychology Lab\Rooms in school educational institution.

OR

P.T.O.

- (1) What is meant by group discussion ? Explain in detail the advantages of group discussion in the classroom.
- (2) Mention audio and visual teaching aids along with their uses in classroom teaching of Psychology.

4. Give answer of any **ONE GROUP** of questions :

14

- (1) State the features of an ideal textbook, review current textbook of class 12.
- (2) Explain the meaning of Blue Print and discuss its features in detail.

OR

- (1) Explain the meaning of conservation method. Explain any three types with examples.
- (2) Define problem solving and explain its steps.

5. Answer any 7 out of total 12 questions given below :

14

- (1) State the types of paranoia.
- (2) What effect can positive reinforcement have on student's emotional well-being in the classroom ?
- (3) What is called compulsive thought pressure ?
- (4) What are some strategies for improving memory recall ?
- (5) Explain the meaning of Cognition.
- (6) How do rewards and recognition affect motivation ?
- (7) Which factors influence motivation ?
- (8) What is the problem ?
- (9) What is considered abnormal behaviour ?
- (10) What is Algorithm ?
- (11) What are the limitations or challenges associated with the lecture method ?
- (12) What is the importance of blueprint ?